

De kluzenaars van de Schaesberg (5)

Vervolg beschrijving kluzenaars.

PETRUS PRICKARTZ

Overleden op 20 november 1794. Sedert 1760 was hij compagnon van Arnold Haesen en bewoonden zij de tesamen de eremitage. Ook deze naam klinkt bekend, omdat verschillende families met deze naam in Limburg nog voortleven. Op de lijst in de kluis staan achter zijn naam de jaartallen 1764 - 1815 en zou hij Belg van geboorte zijn.

Hij kreeg een bisschoppelijke waarschuwing om zich waardiger te gedragen, maar in 1783 geven Wynants, Jacobs en Habets, schepenen, nog een gunstig advies over Petrus Prickaerts, zoals hij werd genoemd.

HENRI DE LIDT

Fransé recommandsie-brief van een kluzenaar Hendrik de Lidt, vanwege de heer "de Pelser de "Berensberg" te Oud Valkenburg, uit het jaar 1780. De beide pastoors van Oud Valkenburg M.Damoiseaux en van Schin op Geul P Geerts, steunen deze aanbeveling bij de bisschop met een schrijven. Ze noemden Hendrik de Lidt van goede faam en goede zeden, ijverig in het bijstaan van de stervenden en in het onderwijzen van de jeugd.

Henricus de Lidt werd door Graaf Hoen de Carthyls in begin 1779 aangenomen als compagnon van eremiet Prickartz, op proef van één jaar, maar omdat hij zich niet goed kon verstaan met zijn medebewoner kwam hij op 30 december 1779, dus in hetzelfde jaar, reeds zijn vertrek aankondigen om elders geplaatst te worden (Biss.Archief, pot.127 no.22

PETRUS HAENEN

Overleed op 25 april 1816 in de kluis. Voor hij hier kluzenaar werd, was hij broeder bij de Franciscanen te Maastricht, alwaar hij ook geboren was. Hij werd 65 jaar oud.

JOANNES JACOBS

Geboortig van Wijlre-Etenaken en als kluzenaar aangenomen op 2 mei 1816. Hij overleed op 8 maart 1835, bijna 77 jaar oud. Eremiet Jacobs was weduwnaar van Maria Agnes Neelissen.

Onder de aangevers van het overlijden worden op de overlijdensakte vermeld Willem Smitsmans, eremiet, 38 jaar oud en zijn neef Theodorus Widdershoven, 50 jaar oud en wonende te Strucht. Aangenomen wordt dat beide kluzenaars samen woonden, waarschijnlijk vanaf 1830. Jacobs werd op het kerkhof van Schin op Geul begraven.

JOANNES WILLEM SMITSMANS

Hij werd op 24 mei 1799 geboren te Houthem-St.Gerlach en sedert 19 maart 1831 was hij kluzenaar. Hij woonde samen met Peter Joseph Dresen, zijn helper, afkomstig van Heimbach bij Schleiden.

Volgens zijn bidprentje deed Smitsmans op 13 april 1832 in de O.L.Vrouwekerk te Maastricht zijn professie in de 3e Orde van de H.Franciscus. Hij tekent in 1844 een overeenkomst met een kruisje, omdat hij niet kan schrijven. Willem Smitsmans overleed op 23 juni 1871 in zijn kluis, terwijl zijn helper op 6 september 1870 naar Geleen vertrok. Zijn godsvruchtig karakter wordt op zijn bidprentje beschreven.

In het boekje "In en om Valkenburg" (Fauquemont door A.Witte, Leiden E.J.Brill 1886), staat een foutieve getuigenis over helper-eremiet Dresen. Op bladzijde 53 wordt de kluis op de Schaesberg beschreven met de kluisenaar, die zéér bescheiden, met weinig woorden en zonder het gezelschap aan te zien, naar buiten komt.

"De tegenwoordige kluisenaar, Peter Jozef Dresen is een Duitser van geboorte; hij is een man in het krachtigste van zijn leven, van middelbare taille en met een volle donkere baard.

Hij verving zijn voorganger (Smitsmans), zoals reeds opgemerkt is, in 1874, nadat hij reeds enige tijd vooraf zijn coadjutor (helper) was geweest.

Vroeger was hij pauselijk zouaaf en werd in de strijd tegen de koninklijke troepen gewond, eerst te Castelfidardo, later bij de inneming van Rome.

Toen het pleit echter in Rome beslist was en hij begreep, dat zijn dienst de Paus niet meer nuttig kon zijn, kwam hij terug en zocht een eenzaam verblijf, waar hij zich in stilte aan godsdienstige overdenkingen kon wijden.

't Is niet onmogelijk dat zijn lotgevallen nog eens door de pers algemeen bekend zullen worden; hij heeft ze althans beschreven, maar schijnt er geen uitgever voor te hebben kunnen vinden!"

Hier is duidelijk een vergissing begaan, doordat de naam Peter Jozef Dresen verwisseld is met eremiet Hendrik Weerts. Trouwens de hele beschrijving van uiterlijk en levensloop kan alleen op deze laatste slaan. Van Petrus Jozef Dresen is nog bekend dat hij zich op 13 juli 1883 vestigde te Heel en Panheel en dat hij op 12 juli 1818 te Heimbach geboren was als zoon van Mathias Dresen en Catharina Baltus. Hij overleed op 4 december 1892 te Heel als kloosterbroeder, 74 jaar oud.

Tekst: Gerard J.M. van Hoof
Oudenbosch, november 1986.

Literatuur: zie literatuurlijst bij artikel "Het kluisenaarswezen in het algemeen (2), periodiek mei 1994, 5e uitgave

